

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/212960,Anna-Marcinkiewicz-Kaczmarczyk-Nie-nosic-przesadnej-ilosci-bizuterii-nie-upieksz.html>
27.02.2026, 22:33

Anna Marcinkiewicz-Kaczmarczyk: Nie nosić przesadnej ilości biżuterii, nie upiększać się zbyt szminką... Pomocnicza Służba Kobiet w Bagdadzie

Pomocnicza Służba Kobiet powstała w 1941 r. w Związku Sowieckim i została włączona do powstających tam Polskich Sił Zbrojnych. W 1942 r. ochotniczki, wraz z armią, zostały ewakuowane na Wschód. Część z nich znalazła się w Iraku, gdzie panowały zupełnie odmienne obyczaje niż w Europie – kobietom irackim nie wolno było samotnie przebywać w miejscach publicznych, odkrywać twarzy itp.

19.12

[Kobiety Polskie Siły Zbrojne poza krajem Polskie wojsko](#)

W tych okolicznościach, ochotniczki, które tych obyczajów nie znały, były narażone na różne nieprzyjemności. Z tego względu komendantki jednostek PSK, aby zapewnić bezpieczeństwo swoim podwładnym wydawały specjalne rozkazy wewnętrzne.

Wymagania dotyczące wyglądu oraz zachowania ochotniczek kompanii Pomocniczej Służby Kobiet w Bagdadzie (1942)

Jednym z bardziej interesujących był Rozkaz nr 1 z 19 grudnia 1942 r., obowiązujący w kompanii PSK stacjonującej w Bagdadzie, w którym podkreślono, że:

„Pobyt kobiety polskiej w Iraku, reprezentowanie przez nią kultury polskiej wymagają specjalnego zachowania się. W warunkach dla nas egzotycznych należy nawet przestrzegać ograniczenia swobody osobistej dyktowanego tymi samymi hasłami, w imię których wstąpiliśmy w szeregi PSK”.

Zgodnie z powyższym rozkazem, biorąc pod uwagę specyficzne warunki w Iraku, ochotniczkom zabroniono m.in. zawierania znajomości z ludnością tubylczą, wychodzenia z koszar i spacerowania po mieście pojedynczo, szczególnie w godzinach wieczornych, uczęszczania do restauracji oraz kin.

Wszystkie ochotniczki musiały wracać z przepustek nie później niż do godziny 23.00. Apelowano, aby w miejscach publicznych

„przestrzegać zachowania się godnego, skromnego, niewyzywającego”.

► [Czytaj całość na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Kobiety, Polskie Siły Zbrojne poza krajem, Polskie wojsko

Artykuł